

Talouden sopeuttamisohjelman lähtökohta ja talousennuste

Kaupunginhallitus on päättänyt talouden sopeuttamisohjelman ja yhteistoimintaneuvottelun käynnistämisestä 25.9.2023 §250. Talouden sopeuttamisohjelmaa ja mahdollista työvoiman käytön vähentämistä koskevat yhteistoimintaneuvottelut ovat päättyneet 4.12.2023.

Talouden sopeuttamisohjelman tavoitteeksi on asetettu, että kaupungin talous on tasapainossa taloussuunnitelmavuonna 2026.

Talouden vuotuinen epätasapaino arvioitiin n. 1,5 miljoonan euron suuruiseksi talouden sopeuttamisohjelmaa koskevien yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistyessä. Talouden sopeuttamisohjelmaa on rakennettu kyseisen ennusteen pohjalta talouden tasapainon saavuttamiseksi taloussuunnitelmavuoden 2026 aikana ja siitä eteenpäin. Talousarviossa 2024 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2025–2026 on talousarviokirjan mukaisesti toteutettu säästötoimenpiteitä, joiden kustannusvaikutus vuoden 2024 osalta on n. 858 000 euroa, vuoden 2025 osalta n. 1,37 miljoonaa euroa ja vuoden 2026 osalta 2,88 miljoonaa euroa. Talouden sopeuttamistoimenpiteinä esitetään lisäksi toteutettavaksi säästötoimia, joiden vuotuinen kustannusvaikutus vuonna 2024 olisi n. 317 000 euroa, vuonna 2025 n. 630.000 euroa ja vuonna 2026 ja siitä eteenpäin n. 854.000 euroa. Talouden sopeuttamisohjelman osana esitetään luopumista sellaisista kiinteistöistä, jotka eivät ole kaupungin toiminnan kannalta strategisia. Kustannusvaikutuksissa ei ole huomioitu mahdollisia kiinteistöjen ylläpitokustannusten säästöjä tai kiinteistöjen mahdollisen myynnin kustannusvaikutuksia, koska päätöstä luovuttavista kiinteistöistä ei ole tehty.

Talouden sopeuttamisohjelman ja yhteistoimintaneuvotteluiden käynnistymisen jälkeen valtiovarainministeriö on 17.11.2023 ilmoittanut uusista ja ennustamattomista leikkauksista kuntien valtionosuuksiin. Joulukuussa 2023 valtiovarainministeriön julkaiseman laskelman mukaisesti Uudenkaupungin kaupungin valtionosuudet pienenevät vuonna 2025 n. 1,5 miljoonaa euroa ja vuonna 2026 n. 1,8 miljoonaa euroa. Tuloslaskelmaennusteen mukaisesti kaupungin tuloksen yli- tai alijäämä on valtionosuusmuutokset huomioiden vuonna 2024 n. 480 000 euroa ylijäämäinen, vuonna 2025 n. 9,8 miljoonaa euroa alijäämäinen ja vuonna 2026 n. 2,4 miljoonaa euroa alijäämäinen. Huomioitavaa kuitenkin on, että valtionosuusmuutokset täsmentyvät myöhemmin. Vuoden 2025 tulokseen vaikuttavat merkittävilta osin kertaluonteiset erät ja vuoden 2026 osalta tulee huomioida, että tulokseen vaikuttaa kertaluonteinen kaavoitukseen perustuva lisätuloarvio. Tilikauden 2026 jälkeen talousennusteen laatiminen on hyvin epävarmaa huomioiden kuntatalouteen vaikuttavat lukuisat muutokset ja muut talouden epävarmuustekijät, mutta ennusteen mukaan vuotuinen epätasapaino vuodesta 2027 alkaen olisi n. 3,4 miljoonaa euroa.

Talouden sopeuttamisohjelmassa jo toteutetut ja talousarviokirjassa huomioidut säästötoimenpiteet sekä ohjelmassa esitettävät uudet toimenpiteet olisivat olleet riittäviä tasapainon saavuttamiseksi taloussuunnitelmavuoden 2026 loppuun saakka sen talousennusteen mukaisesti, jonka pohjalta sopeuttamisohjelman rakentaminen syksyllä aloitettiin. Huomioiden valtiovarainministeriön loppuvuodesta ilmoittamat muutokset valtionosuuksiin, tavoite talouden tasapainon saavuttamiseksi ei toteudu taloussuunnitelmavuonna 2026. Talouden sopeuttamiseksi tulee siten jatkaa selvitystyötä ja kartoittaa lisäkeinoja, joilla talouden tasapaino saavutetaan uudessa taloustilanteessa. Huomioitavaa on, että valtionosuusmuutokset vaikeuttavat kuntataloutta yleisesti, ja talouden tasapainon saavuttamisen haaste on kunnille yhteinen. Uudenkaupungin kaupungin

aikaisempien tilikausien kertynyt ylijäämä kasvaa tilikaudella 2023 arviolta n. 20 miljoonaan euroon. Talouden tasapaino tulee saavuttaa kertyneestä ylijäämästä huolimatta, mutta kertynyt ylijäämä mahdollistaa pidemmän aikavälin suunnittelun tasapainon saavuttamiseksi.

TE-palveluiden siirtyminen valtiolta kunnille vuoden 2025 alusta lukien muuttaa kuntataloutta ja nostaa TE-kokonaisuuden kunnille merkittäväksi palvelukokonaisuudeksi. Kyse on kunnille uudesta valtionosuustehtävästä, jonka rahoitus on yleiskatteisessa valtionosuudessa. Kustannukset syntyvät paitsi kunnille siirtävistä palveluista, niin myös kunnan entistä suuremmasta vastuusta työttömyysetuuksien rahoittamiseen. Uudenkaupungin osalta valtionosuutta lisätään noin 2,35 milj. € TE-palvelujen siirtoon liittyen, mutta kokonaiskasvu jää todennäköisesti kuitenkin tätä pienemmäksi. Mikäli kustannusten kasvu jää arvioitua pienemmäksi, vaikuttaa se kaupungin tulokseen sitä parantavasti.

Onnistuneella työllisyyspalvelujen integroinnilla vahvistetaan kunnan elinvoimaa ja varmistetaan osaavan työvoiman saatavuutta. Huolimatta teollisen tuotannon suhdanneluontoisista vaihteluista Uudenkaupungin elinvoiman perusrakenne on hyvällä pohjalla. Työpaikkaomavaraisuus on viime vuosien henkilöstövähennyksistä huolimatta edelleen 120 %. Yritysten kokonaismäärä on vuodesta 2017 kasvanut 12 %. Teollisuus on alueen tärkein työnantajasektori, mutta uudet yritykset ovat syntyneet ennen kaikkea palvelujen ja kaupan aloille.

Talouden sopeuttamisen keinoista

Talouden sopeuttamisohjelman ensisijaiseksi tavoitteeksi on asetettu löytää kustannussäästöjä muilla keinoin, kuin työvoiman käyttöä vähentämällä. Keinovalikoimassa on mm. toimitiloihin ja kiinteistöihin liittyviä säästökohteita, tonttien kaavoittaminen, vähennyksiä ostopalveluissa sekä investoinneissa sekä palvelujen karsimista.

Neuvotteluiden käynnistyessä työnantaja on varautunut enintään 50 henkilön irtisanomiseen, osa-aikaistamiseen tai lomauttamiseen. Talouden sopeuttamisohjelman osana henkilöstömenoja on vähennetty ensisijaisesti eläköitymistä tai määräaikaisten palvelussuhteiden päättymistä hyödyntämällä. Henkilöstömenojen säästönä talouden sopeuttamisohjelmassa on vähennetty 30 henkilötyövuotta vuosien 2024–2026 aikana. Henkilöstötyövuosien vähentämisen vuosittainen kustannusvaikutus on n. 1,57 miljoonaa euroa vuodesta 2026 alkaen. Osa henkilöstömenojen säästöistä toteutuu jo vuosina 2024–2025. Työnantajan arvioon perustuen edellä mainittu henkilöstömenojen vähennys on mahdollista toteuttaa ilman irtisanomisia tai osa-aikaistamisia, mikäli eläköityminen toteutuu ennakoitusti. Henkilöstömenojen vähennystä esitetään suurimmaksi osaksi toteutettavaksi vakansseja lakkauttamalla vuosien 2024–2026 aikana. Vakanssin lakkauttamispäätös tarkoittaa, että kyseisen vakanssin työtehtävä päättyy lakkauttamisaikataulun mukaisesti. Lakkauttamispäätökset pyritään toteuttamaan ensisijaisesti eläköitymisaikataulun mukaisesti. Vakanssia hoitavalle viranhaltijalle/työntekijälle pyritään tarjoamaan korvaavaa työtä muissa tehtävissä, mikäli palvelussuhde on jatkumassa vakanssin lakkauttamispäätöksen jälkeen. Korvaavia työtehtäviä kartoitetaan tarpeen mukaan jo lakkauttamista koskevasta päätöksenteosta alkaen, vaikka vakanssin lakkauttaminen toteutuisi vasta myöhemmin taloussuunnitelmakaudella. Mikäli työnantajalla ei olisi tarjota korvaavaa työtä työn vähentyessä, muodostaisi se palvelussuhteen irtisanomisperusteen. Talouden sopeuttamisohjelman osana ei esitetä lomautuksia.

Talouden sopeuttamishjelman ensimmäiset toimenpiteet tuodaan kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätettäväksi vuoden 2024 ensimmäisissä kokouksissa. Tavoitteena on päättää niistä talouden sopeuttamishjelman toimenpiteistä, joiden osalta päätöksenteko on mahdollista jo alkuvuodesta 2024 lukien. Toimenpiteitä on mahdollista tuoda päätettäväksi myös myöhemmin vuoden 2024 aikana.

Talouden sopeuttamishjelman yhteydessä on esimerkiksi tunnistettu mahdollisten kustannussäästöjen lisäksi selvitystarpeita koskien tiettyjen palvelujen järjestämisen vaihtoehtoja. Tällaisina palveluina neuvotteluissa nousi esiin mm. joidenkin taloushallinnon toimintojen, ruokapalveluiden, puhtaanapidon sekä kiinteistöhuollon palvelut. Kyseisten palvelujen järjestämismahdollisuuksien kartoitus edellyttää lisäselvityksiä, jotka tullaan toteuttamaan vuoden taloussuunnitelmakauden aikana. Päätökset koskien palveluiden järjestämistä, mikäli niissä esitetään muutoksia nykyiseen palvelutuotantoon, tuodaan päätöksentekoon selvitysten valmistuttua. Samoin toimitaan muiden sellaisten toimenpiteiden osalta, joita koskeva päätöksenteko edellyttää lisäselvityksiä.

Tilankäytön tehostaminen ja toimitilojen tarkastelu

Talouden sopeuttamishjelmassa on kartoitettu mahdollisuuksia luopua joistakin toimitiloista. Mahdollisten myytävien kiinteistöjen myyntituoton arviointi vallitsevassa epävarmassa tilanteessa ei ole perusteltua, mutta ylläpitokustannuksissa mahdollisesti saavutettava säästö on arvioitavissa. Huomioitava on, että toimitilasta luovuttaessa henkilöstö ja toiminnot tulee sijoittaa toiseen työ- ja toimitilaan ja sijainnin tulee olla käyttötarkoitukseen nähden tarkoituksenmukainen.

Tekninen toimi on tehnyt arvion kaupungin toiminnan kannalta ei-strategisista kiinteistöistä, joista olisi mahdollista luopua. Arvioihin on laskettu vuotuiset ylläpitokustannukset ja investointikustannukset sekä nykyhetken tasearvo.

Kiinteistöt, joista kaupungin on mahdollista luopua strategisten toimintojen kärsimättä, ovat vuotuisine ylläpito- ja investointikustannuksineen ja tasearvoineen seuraavat:

1. Raatihuone	96 000 € / tasearvo 154 000 €
2. Ulosottovirasto	35 000 € / tasearvo 333 000 €
3. Haapaniemen liikuntahalli	43 500 € / tasearvo 124 381 €

Kaupunki on taloussuunnitelmassa päättänyt vanhan terveystalouden ja A-sairaalan lisäsiiven purkamisesta. Männaisten koulusta ei ole vielä purkupäätöstä, vaikka kiinteistö on liikuntasalia lukuun ottamatta pois käytöstä. Huomioiden, että kiinteistöä ollaan siihen liittyvän selvityksen ja päätöksenteon jälkeen suurella todennäköisyydellä purkamassa, kustannussäästöinä on jo mahdollista huomioida kiinteistön ylläpitokustannukset. Kiinteistöjen purkamisen jälkeen vuotuisia ylläpitokustannuksia poistuu seuraavasti:

1. A-sairaalan lisäosa	0 € (kylmäsiilytys)
2. Vanha terveystalo	87 000 €
3. Männaisten koulu	54 000 €

Purkukustannukset sekä ylläpitokustannusten säästö huomioidaan vuoden 2025 talousarviossa.

Hallintosäännön mukaisesti kaupungin kiinteän omaisuuden myymisestä alle 1 000 000 euron kauppahinnalla päättää kaupunginhallitus kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Kaupunginvaltuuston on siten tarkoituksenmukaista linjata, että kaupunki luopuu sellaisista kiinteistöistä, jotka eivät ole kaupungin toiminnan kannalta strategisia.

Talousarvioon on sisällytetty yhdestä päiväkotitilasta luopuminen ja sitä vastaava kustannussäästö (150.000 euroa vuodesta 2026 alkaen).

Kaupunkisuunnittelu on laatinut alustavan suunnitelman kaupungitalo Mörnen tilajärjestelyistä tavoitteena tehostaa kaupungin toimintojen tilankäyttöä sekä lisätä ulkopuolelle vuokrattavien tilojen määrää. Tilasuunnitelmassa nykyisten toimintojen lisäksi virastotalolle on sijoitettu Uudenkaupungin matkailupalvelut ja Passarin palvelut, työllisyys- ja elinkeinopalvelujen henkilöstö sekä lisäksi Varsinais-Suomen hyvinvointialueen sekä poliisin tarpeisiin on varattu toimitilat myös jatkossa. Tilasuunnitelmassa Mörneen on sijoitettu 18 uuden henkilön työpiste nykyisten toimitilojen käyttäjien lisäksi. Tilankäytön suunnitelma mahdollistaa joistakin kiinteistöistä, kuten Raatihuoneesta, luopumisen ja siitä vastaavan ylläpitokustannusten säästön. Lisäksi suunnitelma mahdollistaa tulevan TE-palvelujen henkilöstön toimitiloja koskevan vuokratilakustannuksen välttämisen. Vuotuiseksi vuokratilakustannukseksi on arvioitu 10.000 euroa.

Päätösehdotus 1

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunki luopuu sellaisista kiinteistöistä, jotka eivät ole kaupungin toiminnan kannalta strategisia, ja kaupunginvaltuusto valtuuttaa kaupunginhallituksen valitsemaan kiinteistöstrategian perusteella ne kiinteistöt, joista kaupunki luopuu. Kaupunginhallitus esittää kohteiden valinnan myötä valittujen kiinteistöjen ylläpitokustannusten arvioitua säästöä vastaavaa määrärahamuutosta kaupunginvaltuustolle.

Talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteet hallinto-, talous- ja ICT-palveluissa

Talousarvioon 2024 on sisällytetty hallinto-, talous ja ICT-palvelujen palvelualueella säästötoimenpiteinä Loura-hankkeen määrärahavähennys, Pro Economican lukuoikeuslisenssin päättäminen sekä kuntapäätjäpalvelun tilaamatta jättäminen. Toimenpiteillä saavutetaan n. 35.000 euron vuotuiset säästöt. Lisäksi talousarvioon on sisällytetty taloushallinnon yhden avoimen vakanssin täyttämättä jättäminen sekä vuonna 2024 vapautuvan vakanssin täyttämättä jättäminen. Vakanssien täyttämättä jättämisen edellytys on vastaavan palvelun osittainen hankinta ostopalveluna sekä muut tehtävien uudelleenjärjestelyt, joita on kuvattu seuraavassa. Ostopalveluiden kustannusvaikutusta ei ole huomioitu talousarviossa, ja sitä esitetään määrärahamuutoksena.

Talous- ja hallintopalveluissa on mahdollista ja tarkoituksenmukaista toteuttaa lisää uudelleenjärjestelyjä kustannussäästöjen saavuttamiseksi ja toiminnan tehostamiseksi sekä turvaamiseksi. Nämä uudelleenjärjestelyt ovat riippuvaisia toisistaan ja edellyttävät lisäksi palvelujen ostamista ulkoa. Toimenkuvien yhdistäminen tarkoittaa, että joitain tehtäviä tulee siirtää toisiin tehtäväkokonaisuuksiin ja osin ostopalveluna hankittavaksi.

Talousjohtaja on ilmoittanut jäävänsä eläkkeelle 1.8.2024 alkaen. Kaupunginjohtajan pohjaesityksessä 15.1.2024 esitettiin, että talousjohtajan, laskentapäällikön ja controllerin tehtäviä yhdistetään siten, että laskentapäällikön tehtävä lakkautetaan ja laskentapäällikkönä työskentelevä henkilö siirretään sisäisenä siirtona talousjohtajan tehtävään. Sitten laskentapäällikkö on ilmoittanut siirtyvänsä toisen työnantajan palvelukseen, eikä esitettyä toimenkuvien yhdistämistä ja esitettyä sisäistä siirtoa ole siten mahdollista toteuttaa. Kaupunginhallitukselle esitetään, että se julistaa talousjohtajan viran haettavaksi. Lisäksi laskentapäällikön virka julistetaan haettavaksi viipymättä.

Hallintopalveluiden johtaminen on sisältynyt talousjohtajan toimenkuvaan. Osana tehtävien uudelleenjärjestelyitä esitetään, että hallintopalveluiden johtaminen siirretään avoimna olevaan hallintoasiantuntijan vakanssiin. Kyseinen muutos edellyttää, että hallintoasiantuntijan tehtävä muutetaan hallintopäällikön tehtäväksi. Hallintopäällikön tehtävän täyttämiseksi saadaan tarvittavia resursseja hallintopalveluihin. Tehtävän kelpoisuusehdoksi päätetään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.

Lisäksi kaupunginhallitukselle esitetään talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteenä, että puhelinvaihdepalvelusopimus VSP:n kanssa irtisanotaan. Palvelusta luopumisella on mahdollista saavuttaa 12.000 euron vuotuinen säästö.

Päätösehdotus 2

Kaupunginhallitus päättää:

- lakkauttaa avoimna olevan talouspalvelusihteerin vakanssin (216)
- lakkauttaa eläköitymisen perusteella vapautuvan talouspalvelusihteerin viran (vakanssinumero 209) eläköitymisaikataulun mukaisesti
- esittää kaupunginvaltuustolle määrärahamuutosta vakanssin 209 lakkauttamisesta aiheutuvan ostopalvelun kustannusvaikutuksista (8.000 euroa vuonna 2024, 17.000 euroa vuonna 2025, 18.000 euroa vuonna 2026)
- lakkauttaa hallintoasiantuntijan viran (vakanssinro 248) ja perustaa hallintopäällikön viran (vakanssi numero 79) 1.3.2024 alkaen
- julistaa vapautuvat talousjohtajan ja laskentapäällikön virat haettaviksi
- irtisanoa puhelinvaihdosopimuksen VSP:n kanssa ja valtuuttaa talousjohtajaa hoitamaan palvelun irtisanomiseen liittyvät toimet

Talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteet henkilöstöpalveluissa

Henkilöstöpalveluissa on toteutettu uudelleenjärjestelyjä ja palvelusihteerin on siirretty sisäisenä siirtona vapautuneeseen palkkasihteerin vakanssiin. Kaupunginhallitukselle esitetään palvelusihteerin vakanssin lakkauttamista. Tehtävän lakkautuksesta aiheutuva säästö on huomioitu talousarviossa.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt palkkahallinnon ulkoistamisesta 30.10.2023 §79. Palkkahallinnon ulkoistamisella saavutettava arvioitu kustannussäästö on huomioitu talousarviossa.

Päätösehdotus 3

Kaupunginhallitus päättää:

- lakkauttaa palvelusihteerin vakanssin, vakanssinumero 220

Talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteet elinkeino- ja työllisyyspalveluissa

Vuoden 2024 talousarviokäsittelyssä päätettiin elinkeino- ja työllisyyspalveluiden toimintaan kohdistuvista säästöistä, jotka kohdistuvat elinkeinotoimen osalta mm. elinkeinoelämän kehittämisen hankkeisiin, markkinointiin, keskusta-alueen elävöittämiseen, matkailuun ja ostopalveluihin.

Työllisyyspalveluiden osalta on ennakoivasti vähennetty palkkatukirahoitusta talousarviosta. Palkkatuella työllistäminen ei ole mahdollista, mikäli organisaatiossa toteutuu taloudellisista, tuotannollisista tai toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvia irtisanomisia, osa-aikaistamisia tai irtisanomisperusteisia ehtomuutoksia. Vaikka edellä mainittuja työvoiman käytön vähennyksiä ei toteutuisi, vuodesta 2025 eteenpäin kaupungin palkkatukityöllistämisestä saavuttama hyöty vähenee merkittävästi kuntatyönantajan työllistämiseen liittyvistä lainsäädännön muutoksista johtuen, ja tästä johtuen palkkatukityöllistämisen määrärahoja on vähennetty koko taloussuunnitelmakaudella.

Talousarvioon jo sisällytettyjen talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteiden kustannusvaikutus on vuodelle 2024 yhteensä n. 290.000 €, vuodelle 2025 yhteensä n. 250.000 € ja vuodelle 2026 yhteensä 430.000 €.

Lisäsäästöä saavutetaan sijoittamalla työllisyyspalvelujen kasvava henkilöstö virastotalo Mörnen toimitiloihin sen sijaan, että TE-palveluille vuokrattaisiin toimitila kaupungin ulkopuolisista tiloista. TE-palveluiden siirtymisen kustannukset, ml. toimitilakustannukset, korvataan kunnille kasvattamalla valtionosuutta riippumatta siitä, aiheutuuko TE-palveluiden siirrosta kuntaan tosiasiallista toimitilojen lisäkustannusta.

Hankerahoitteinen asumisneuvonta on siirretty elinkeinopalveluista Kiinteistö Oy Uudenkaupungin Vuokratalojen tuottamaksi palveluksi. Toiminnan siirrosta aiheutuu kaupungille n. 10.000 euron vuotuinen säästö.

Aluehallintovirasto on 24.11.2023 tarkentanut avustusehtojaan. Aluehallintovirasto ei rahoita hyvinvointialueen järjestämisvastuun piirissä olevaa toimintaa, mikäli sitä toteutetaan kaupungin tai kunnan toimintana. Työpaja Väiskin toiminta on hyvinvointialueen järjestämisvastuun piiriin kuuluvaa kuntouttavaa työtoimintaa. Kaupunginhallitukselle esitetään Väiskin työpajatoiminnan lopettamista perustuen edellä mainittuun muutokseen toiminnan rahoituksessa. Elinkeinojohtajan toimesta on käynnistetty alustavat neuvottelut Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa työpajatoiminnan mahdollisesta siirrosta liikkeen luovutuksena hyvinvointialueelle. Kaupunginhallitukselle esitetään, että se valtuuttaa elinkeinojohtajan jatkamaan neuvotteluja liikkeen luovutuksen edistämiseksi hyvinvointialueen kanssa. Mahdollinen liikkeenluovutus koskettaisi työpajaohjaajia (kaksi vakanssia). Mikäli toiminta lakkautetaan, eikä se siirry liikkeen luovutuksena hyvinvointialueen järjestämäksi toiminnaksi, työpajaohjaajien vakanssit ovat irtisanomisuhan alaisia. Lisäksi työpajan lakkauttaminen vaikuttaisi Puustin koordinaattorin tehtävään työtä vähentävästi. Tehtävää hoitava henkilö on siirtynyt määräaikaisesti vuoden 2024 ajaksi hoitamaan työllisyyspalveluiden esihenkilön tehtävää. Työllisyyspalveluiden työtehtävät, mukaan lukien esihenkilötehtävät, uudelleen järjestellään vuoden 2024 aikana huomioiden TE-palveluiden siirto kuntiin 1.1.2025 alkaen. Työpaja Väiskin lakkauttamisesta aiheutuu n. 80.000 euron vuotuinen henkilöstömenojen säästö kaupungille.

Päätösehdotus 4

Kaupunginhallitus päättää

- *lopettaa työpaja Väiskin kuntouttavan työtoiminnan vuoden 2024 loppuun mennessä ja valtuuttaa elinkeinojohtajan käymään neuvottelut Varsinais-Suomen hyvinvointialueen kanssa mahdollisen liikkeen luovutuksen edistämiseksi sekä esittää kaupunginvaltuustolle vastaavaa määrärahamuutosta talousarvioon*
- *esittää kaupunginvaltuustolle asumisneuvonnan siirrosta aiheutuvaa määrärahamuutosta talousarvioon 2024*

Talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteet kaupunkisuunnittelussa

Talousarvioon on sisällytetty Koivistonsaaren kaavoittaminen tonteiksi, joka tuottaa arviolta miljoonan euron kertaluontoisen tulonlähteen kaupungille.

Lisäksi talousarviossa on vähennetty henkilöstömenoja sisäisillä järjestelyillä, jotka on hyväksytty kaupunginhallituksessa huhtikuussa 2023. Määrärahamuutokset on huomioitu talousarviossa.

Kaupunginhallitukselle esitetään yksityistieavustusten poistoa. Arvioitu vuotuinen kustannussäästö on 112.000 euroa.

Päätösehdotus 5

Kaupunginhallitus päättää:

- *luopua yksityistieavustuksista ja esittää kaupunginvaltuustolle vastaavan määrärahan poistamista talousarviosta*

Talouden sopeuttamisohjelman henkilöstöön liittyvät toimenpiteet teknisessä palvelukeskuksessa

Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun palvelualueella on toteutettu tehtävien uudelleenjärjestelyjä, joiden seurauksena saavutetaan 0,85 htv ja 37.000 euron säästö henkilöstömenoissa. Uudelleenjärjestelyjen seurauksena kaupunginhallitukselle esitetään yhden vakanssin (lupasihteri) lakkauttamista. Lisäksi esitetään ympäristönsuojelun avustuksista (5.000 euroa) luopumista.

Talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteenä infrapalvelujen palvelualueella esitetään kaupunginhallitukselle, että yksi avoin asentajan vakanssi jätetään täyttämättä. Vakanssin täyttämättä jättämisellä saavutetaan arviolta 40.000 vuotuinen säästö.

Puhtauspalveluissa on vapautumassa eläköitymisestä ja määräaikaisuuden päättymisestä johtuen neljä vakanssia vuoden 2025 ja neljä vakanssia vuoden 2026 aikana. Henkilöstömenojen säästö vuonna 2025 on 115.000 euroa ja vuonna 2026 300.000 euroa. Kaupunginhallitukselle esitetään talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteenä, että kyseiset vakanssit lakkautetaan arvioidun eläköitymisaikataulun mukaisesti. Tehtävissä on odotettavissa uudelleenjärjestelyjä, mistä syystä lakkautettavat vakanssit

vakanssinumeroineen tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi myöhemmin. Kustannussäästö huomioidaan vuosien 2025 ja 2026 taloussuunnitelmassa.

Ruokapalveluiden järjestämisen selvitys, mukaan lukien palveluiden tuottamisen resurssitarve, toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Tilapalveluissa toteutetaan uudelleenjärjestelyjä kiinteistönhoidossa uimahallin, Pohitullin, Wintterin ja purettavien kiinteistöjen hoitoon liittyvien muutosten yhteydessä.

Uudelleenjärjestelyjen seurauksena kaksi kiinteistönhoitajan vakanssia lakkautetaan niiden eläköitymisestä johtuvan vapautumisen myötä. Lakkautettavat vakanssit vakanssinumeroineen tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi myöhemmin.

Henkilöstömenojen muutos koskien vuosina 2025 ja 2026 lakkautettavia vakansseja on huomioitu taloussuunnitelmassa.

Päätösehdotus 6

Kaupunginhallitus päättää:

- *lakkauttaa lupasihteerin vakanssin nro 229 ja esittää rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun työtehtävien uudelleenjärjestelyjen perusteella kaupunginvaltuustolle henkilöstömenojen määrärahamuutosta talousarvioon*
- *esittää kaupunginvaltuustolle ympäristönsuojelun avustuspäärahajien poistamista talousarviosta*
- *lakkauttaa yhdyskuntateknisen asentajan vakanssin 2005 ja esittää vastaavaa henkilöstömenojen määrärahamuutosta kaupunginvaltuustolle*

Talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteet kasvun ja oppimisen palvelukeskuksessa

Varhaiskasvatuksen palvelualueella perhepäivähoitajia on eläköitymässä taloussuunnitelmakauden aikana. Perhepäivähoidon kysyntä varhaiskasvatuksen muotona on ollut laskusuuntainen, ja eläköityvien hoitajien hoitopaikat ovat olleet vajaatäytöllä. Kaupunginhallitukselle esitetään neljän perhepäivähoitajan vakanssin lakkauttamista eläköitymisaikataulun mukaisesti. Vakanssien lakkauttamispäätökset tuodaan kaupunginhallitukselle arviolta vuoden 2024 loppuun mennessä. Vakanssien lakkauttamisen arvioidaan tuottavan n. 150.000 euron vuotuiset säästöt vuodesta 2025 alkaen ja kustannussäästö on huomioitu talousarviossa.

Palvelujen ostoihin varattuja vuotuisia määrärahoja on vähennetty 50.000 euroa vuoden 2024 talousarviosta alkaen. Lisäksi lukiossa on vähennetty talousarviossa n. 33.000 euroa vuotuisia määrärahoja palvelujen ostoista sekä materiaalikustannuksista. Lisäksi palvelukeskuksessa luovutaan eräistä kehittämishankkeista, millä saavutetaan n. 40.000 euron vuotuinen säästö vuodesta 2025 alkaen. Kustannussäästö huomioidaan vuoden 2025 talousarviossa.

Tuntikehystä on pienennetty 26,3 tunnista 25 tuntiin vuoden 2024 alusta lukien ja määrärahamuutos on huomioitu talousarviossa. Tuntikehysten leikkaus tuottaa vuosittain arviolta 160.000 euron säästöt.

Kasvun ja oppimisen palvelukeskuksen hallinnollisissa tehtävissä toteutetaan uudelleenjärjestelyjä taloussuunnitelmavuonna 2026. Vuonna 2026 hallinnollisen sihteerin vakanssi on vapautumassa eläköitymisestä johtuen. Tehtäviä uudelleen järjestellään siten, että yksi hallinnollisten sihteereiden vakansseista lakkautetaan eläköitymisaikataulun mukaisesti. Vakanssin lakkauttamispäätös tuodaan kaupunginhallitukselle toimenpiteen toteutusaikataulun mukaisesti ja määrärahamuutos huomioidaan taloussuunnitelmassa 2026.

Yläkoulujen yhdistämisestä johtuen opetustyön määrä vähenee 1.8.2025. Työ vähenee matemaattisten aineiden ja kielten opetuksessa kahden henkilötyövuoden verran. Työn vähentymisen perusteella esitetään yhtä matemaattisten aineiden ja yhtä kielten opettajien vakanssia lakkautettavaksi. Päätös vakansseista, joihin vähennys kohdistuu, tuodaan vakanssien lakkauttamispäätöksen muodossa kaupunginhallitukselle vuoden 2024 loppuun mennessä. Yläkoulujen yhdistäminen vähentää henkilöstömenoja myös kolmen määräaikaisen viran osalta. Kokonaissästö (146.000 euroa vuonna 2025, 350.000 euroa vuonna 2026) on huomioitu talousarviossa.

Oppilasmäärän laskusta johtuen työ vähenee myös luokanopettajien tehtävissä. Luokanopettajan tehtävissä on odotettavissa useita eläköitymisiä vuoden 2024 aikana. Yhden luokanopettajan vakanssin lakkautuspäätös tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi vuoden 2024 aikana, kun tiedossa on, mihin vakanssiin lakkauttaminen eläköitymisen perusteella kohdistuu.

Opetuksen palveluverkko

Uudenkaupungin kaupunginvaltuusto on tehnyt 14.12.2009 § 172 päätöksen, jonka mukaan Pyhämaan koululle määrätään minimikooksi 20 oppilasta. Päätöksessä todetaan, että jos minimikoko alittuu ja oppilasennuste on tuleville vuosille minimikoon alittava, Pyhämaan koulu lakkautetaan.

Pyhämaan koulun oppilasmäärän kehitys on tämänhetkisen tilastotiedon mukaan seuraava:

2024–2025	19
2025–2026	15
2026–2027	11
2027–2028	9
2028–2029	12
2029–2030	13

Opetus- ja kasvatuslautakunnan taloussuunnitelmaan vuosille 2025–2027 sisältyy esitys, että Pyhämaan koulu lakkautetaan 1.8.2026 alkaen. Taloussuunnitelmasta on tuolloin poistettu vuosittaiset opettajien palkkakulut 170 000 € (kaksi opettajaa ja yksi koulunkäynninohjaaja) sekä ylläpitokustannukset 65 000 € ja investointikustannukset 35 000 €. Pyhämaan koulun vuosittainen käyttökustannus on siis yhteensä noin 270 000 €.

Pyhämaan alueella asuvien oppilaiden ikäluokat ovat niin pieniä (0–7 lasta), että oppilaat mahtuvat olemassa oleviin opetusryhmiin Wintterissä. Koulun lakkauttaminen aiheuttaa lisäkustannuksia koulukuljetuksiin. Pyhämaan oppilaille järjestetään jo nyt koulukuljetus sekä aamuisin Pyhämaasta keskustaan ja iltapäivisin keskustasta Pyhämaahan. Lisäkustannuksia tulee 1.–2. luokkalaisten kuljettamisesta iltapäivisin takaisin koulusta kotiin. Kuljetuskustannukset kasvavat arviolta noin 30 000 euroa vuodessa.

Valtuuston päätös koskien Pyhämaan koulun oppilaiden vähimmäisrajaa on tarkoituksenmukaista tuoda valtuuston päätettäväksi uudelleen. Kaupunginvaltuustolle esitetään, että se päättää edelleen oppilaiden vähimmäismääräksi 20 oppilasta. Mikäli oppilasmäärä ei kasva ennusteiden mukaisista arvioista vähintään asetettuun vähimmäismäärään, koulu lakkautetaan opetus- ja kasvatustalouden taloussuunnitelmassa esittämän aikataulun mukaisesti 1.8.2026 alkaen, huolimatta siitä, että oppilaiden vähimmäisraja alittuu jo aikaisemmin.

Lokalahden koulun oppilasmäärän kehitys näyttää seuraavanlaiselta:

2024–2025	64
2025–2026	56
2026–2027	51
2027–2028	44
2028–2029	40
2029–2030	41

Lokalahden ikäluokat vaihtelevat 3–16 oppilaan välillä. Ikäluokat ovat keskimäärin niin suuria, että oppilaat eivät mahdu Wintterin olemassa oleviin opetusryhmiin eikä tyhjiä luokkatiloja löydy ennen vuotta 2028. Silloinkin on tarpeen pohtia, onko Wintterin luokkia järkevää laittaa niin täyteen, että kaupungin keskustaan mahdollisesti muuttavien perheiden lapset eivät sinne mahdu. Kun Wintteristä puhutaan kaupungin vetovoimatekijänä, pitää varmistaa, että luokissa on tilaa keskustaan muuttavien perheiden lapsille.

Päätösehdotus 7

Kaupunginhallitus päättää:

- *esittää kaupunginvaltuustolle edelleen Pyhämaan koulun oppilaiden vähimmäismääräksi 20 oppilasta, ja että mikäli oppilasmäärässä ei tapahdu kasvua vähintään asetettuun vähimmäismäärään, Pyhämaan koulu lakkautetaan opetus- ja kasvatustalouden taloussuunnitelmassa esittämän aikataulun mukaisesti 1.8.2026 alkaen huolimatta siitä, että oppilaiden vähimmäismäärä alittuu jo aikaisemmin*

Talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteet hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluissa

Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluissa on talouden sopeuttamisohjelman toimenpiteenä vähennetty määrärahoja hyte-avustuksesta sekä kirjaston kalusteinvestoinnista, nuorisotilojen kalusteinvestoinnista sekä uimarantojen kunnostusinvestoinnista sekä liikuntavälinevuokrauspalvelun investoinnista. Talousarviossa on huomioitu investointien poistojen vaikutus tuloslaskelmaan (13.000 euroa). Lisäksi talousarviossa on luovuttu osallistavasta budjetoinnista (kustannusvaikutus 65.000 euroa taloussuunnitelmavuosina 2025–2026) sekä ulkoisen liikuntatilan käytöstä, millä saavutetaan 24.000 euron säästö taloussuunnitelmavuonna 2025.

Lisäksi esitetään, että uimahallin kahvilatyöntekijän vapautunutta vakanssia ei täytetä, vaan vakanssi lakkautetaan. Lakkauttamis päätös tuodaan kaupunginhallitukselle eläköitymisaikataulun mukaisesti. Määrärahamuutos on huomioitu talousarviossa.